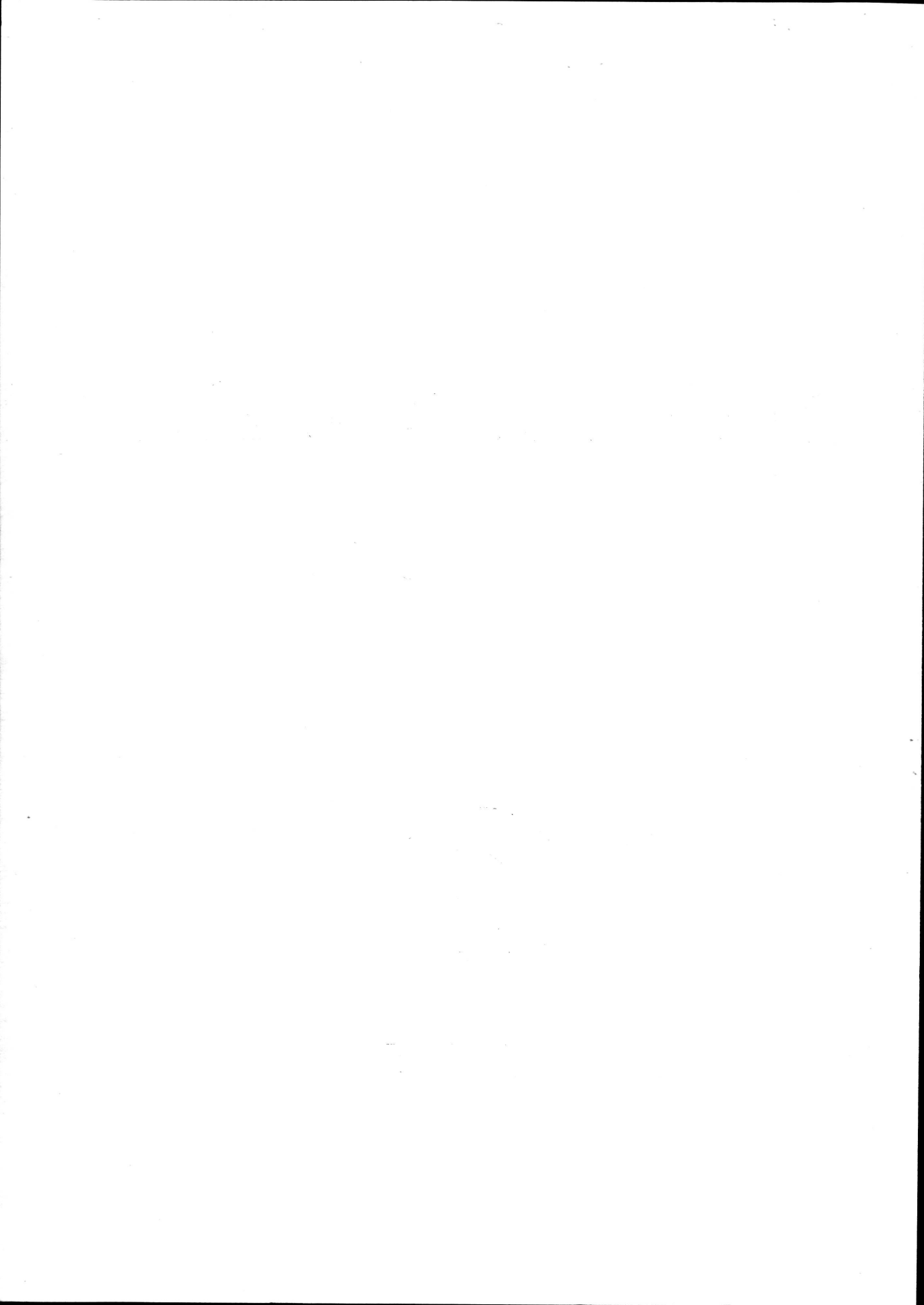

BOŽIDAR OKLJEŠA

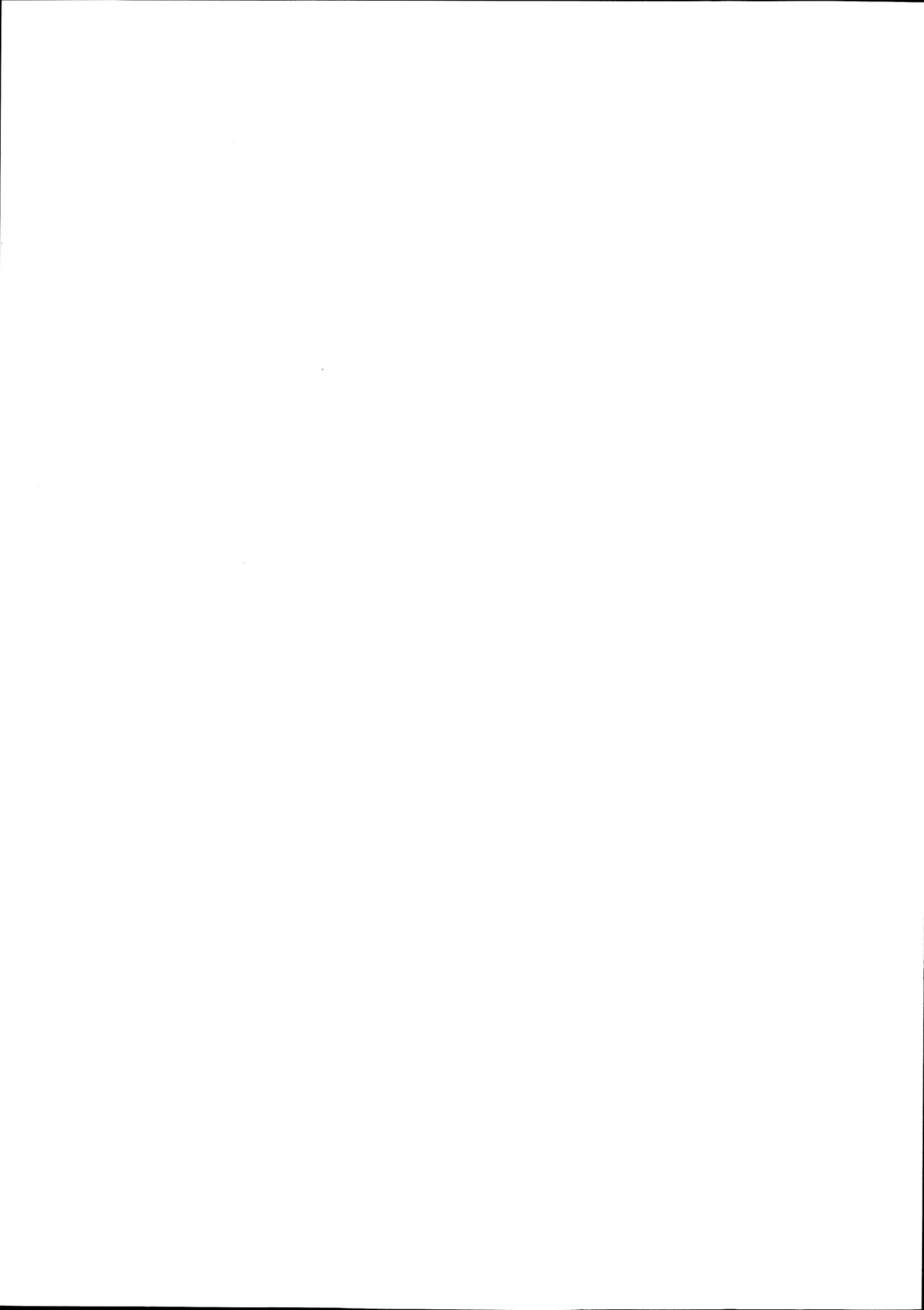
1903 - 1983

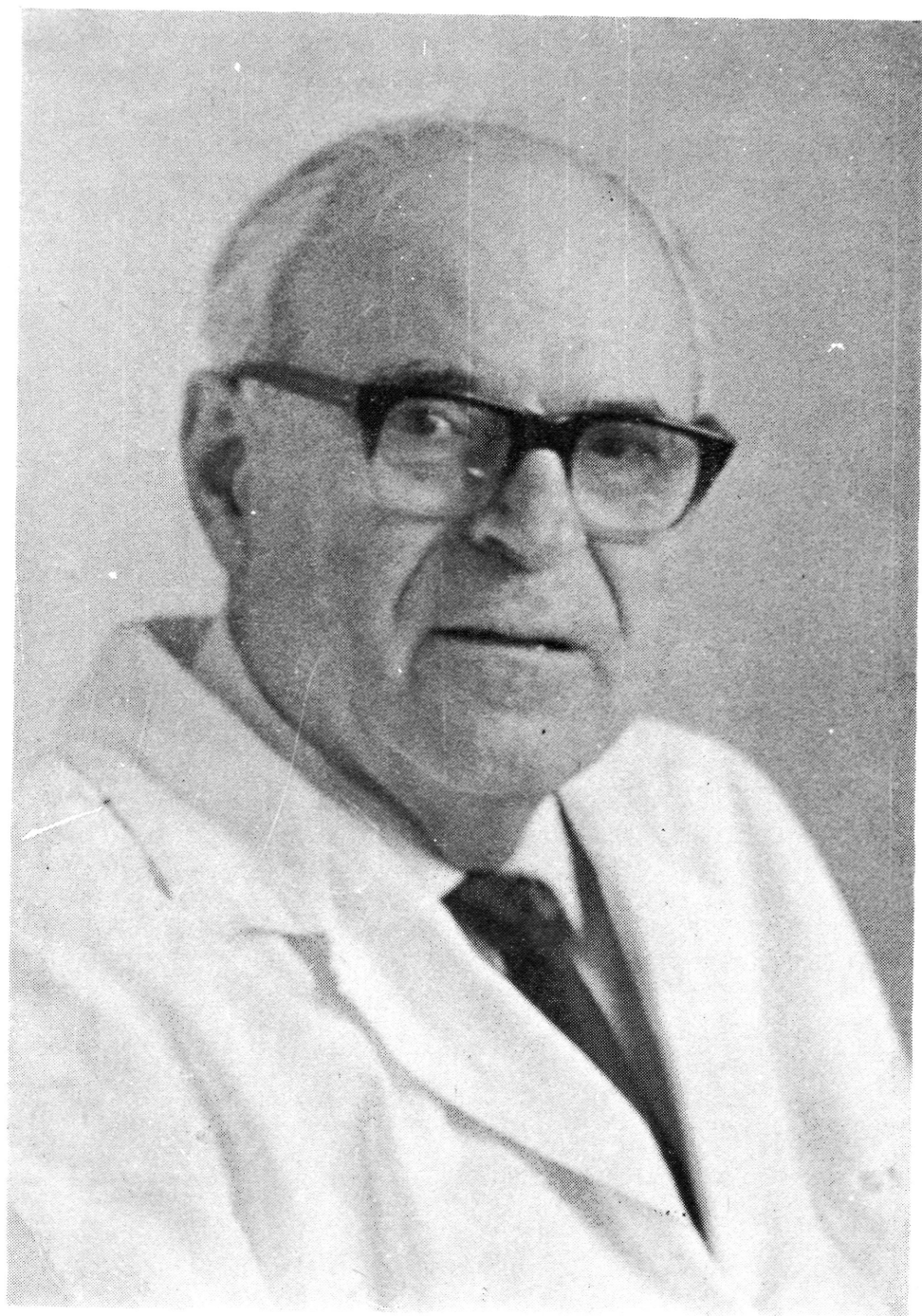

1985

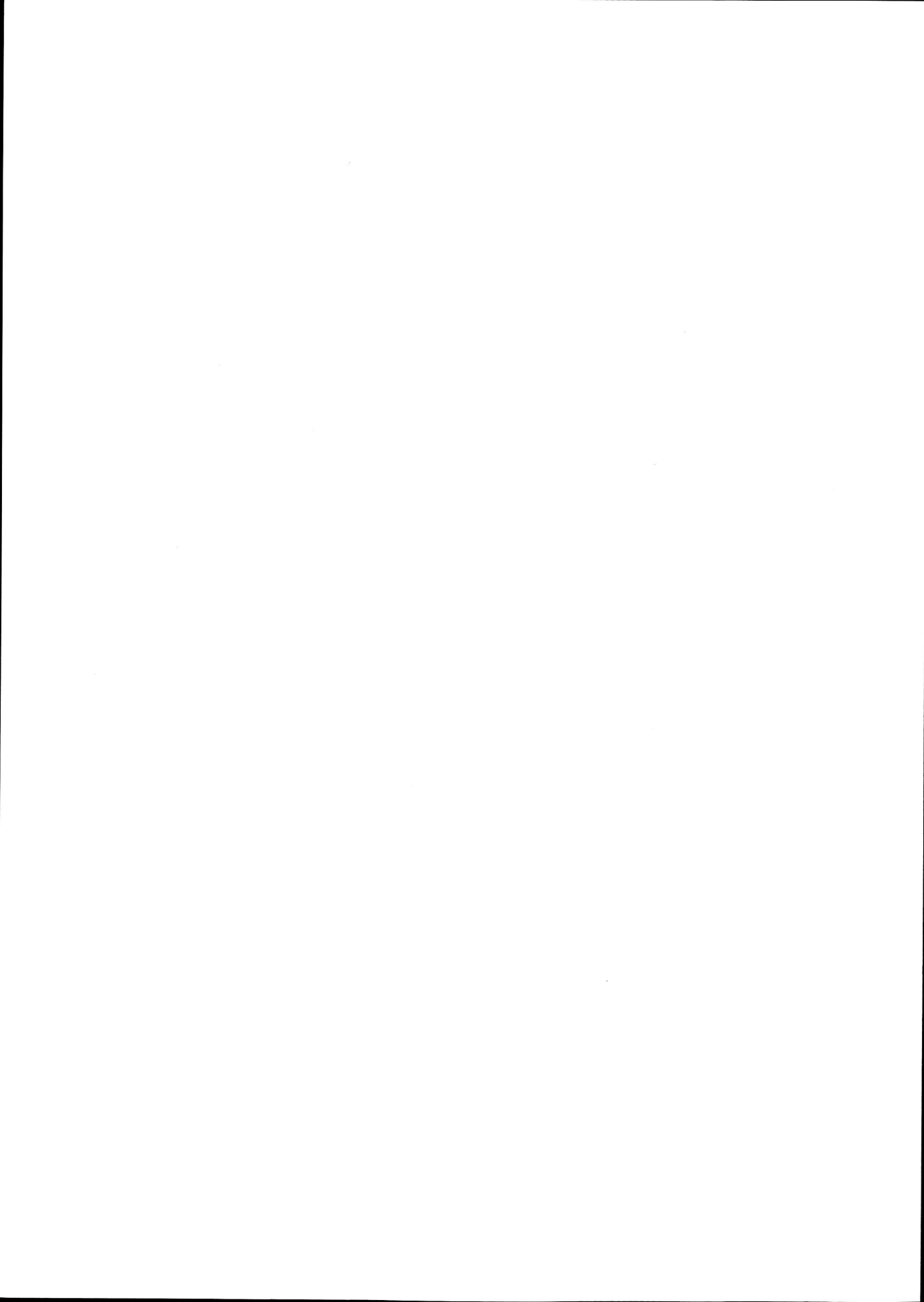

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
SPOMENICA PREMINULIM AKADEMICIMA — SVEZAK 27

Dr. G. G. G. G.

BOŽIDAR OKLJEŠA

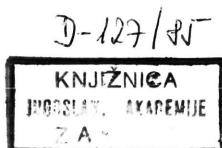
1903 – 1983

ZAGREB 1985

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
SPOMENICA PREMINULIM AKADEMICIMA — SVEZAK 27

Urednik:
Akademik DRAGO IKIĆ

RAZRED ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

SPOMENICA

posvećena preminulom Božidaru Oklješi,
redovnom članu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu

KOMEMORACIJA

održana 31. listopada 1984.
u palači Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

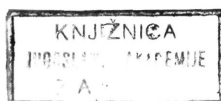
Popis radova *Božidara Oklješa*

Komemoracija

Božidaru Oklješi

redovnom članu Jugoslavenske akademije
znanosti i umjetnosti u Zagrebu

Dr. Srđan Rižnar, red. prof.
Veterinarskog fakulteta,
Zagreb

Šestoga studenoga 1983. umro je u Zagrebu akademik Božidar Oklješa, ugledni i dugogodišnji član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Oproštaj od akademika Oklješe bio je na groblju Mirogoj jedanaestoga studenoga. Danas smo se sastali da obnovimo uspomene na njega, da još jednom ukažemo na njegove zasluge koje on sam nije nikada isticao.

Listajući biografiju i analizirajući rezultate rada Božidara Oklješe, dobivamo pravu sliku o veličini djela nastaloga kroz 45 godina njegova aktivnog znanstvenog i nastavnčkog rada na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu i 34 godine njegova sudjelovanja u radu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

U srcu Hrvatskoga zagorja, u Zlataru, rodio se Božidar Oklješa 6. srpnja 1903. godine u činovničkoj obitelji. Ubrzo s roditeljima odlazi u Varaždin, gdje polazi osnovnu školu i poznatu klasičnu gimnaziju, na kojoj je i maturirao godine 1922. Sigurno su ta gimnazija i drugovanje s Ivom Babićem, Adolfom Režekom, Ivom Tomašecom i Milanom Šlezićem imali bitan utjecaj na daljnji tok života akademika Oklješe. Vjerojatno je i svoje radne navike i široku kulturu stekao akademik Oklješa dijelom već u toj školi i toj okolini. Isto tako u toj školi naučio je Božidar Oklješa lijepi hrvatsko-srpski jezik, koji je uvijek njegovao i koji je krasio sva njegova pisana djela.

Od godine 1922. studirao je veterinarsku medicinu na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu, gdje je i diplomirao godine 1927. Svoju nastavničku i znanstvenu karijeru započeo je godine 1928. na istome fakultetu kao asistent na Zavodu za nauku o zarazama. Godine 1932. prelazi za asistenta na Bujatričku kliniku. Ovdje se posvećuje veterinarskom porodiljstvu i već godine 1934. imenovan je za docenta za nastavni predmet Porodiljstvo domaćih životinja. Godine 1935. bio je izabran za predstojnika novoosnovane Klinike za porodiljstvo Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, na kojoj je ostao do kraja svog službovanja. Za izvanrednog profesora bio je izabran godine 1939, a za redovnog godine 1945.

Za suradnika Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti bio je Božidar Oklješa izabran godine 1949. Godinu dana kasnije bio je izabran za dopisnog, a godine 1958. za njenog redovnog člana.

Prvih godina rada razvijao se akademik Oklješa zajedno s tek osnovanim Veterinarskim fakultetom u Zagrebu, da bi već nakon nekoliko godina plodna rada počeo znatno doprinositi njegovu razvoju i razvoju naše veterinarske znanosti i struke.

Znanstveno djelo akademika Oklješe, objavljeno u više od 70 znanstvenih i stručnih radova, udžbenika i knjiga, možemo podijeliti u četiri znanstvena područja na kojima je on radio.

U prvome razdoblju svoga rada na Zavodu za nauku o zarazama Veterinarskog fakulteta u Zagrebu uvodi se Božidar Oklješa u znanstveni i nastavnički rad. Pod vodstvom uvaženog profesora S. Plasaja on brani disertaciju i objavljuje desetak znanstvenih radova, sam ili u suradnji s drugim stručnjacima, a ponajviše sa samim Plasajem. Iz toga razdoblja najznačajniji su radovi koje je objavio sam, a obrađuju brucelozu goveda. Godine 1933. on objavljuje »Prilog poznavanju Bangove infekcije goveda u okolici Zagreba«, prvi znanstveni rad u kome je serološkom metodom istražena proširenost ove infekcije na jednom određenom području Jugoslavije. Time je prvi puta egzaktno ukazano da bruceloze ima kako na seoskim gospodarstvima tako i na velikim gospodarstvima koja su uvozila plemenitu stoku iz inozemstva. U tom radu akademik Oklješa napose ukazuje i na opasnost od te infekcije za zdravlje ljudi. U drugom svome radu o brucelozu uspoređivao je rezultate brze serumske aglutinacije s rezultatima klasične metode aglutinacije na 500 krava. U tome izvještaju on naglašava da je ta istraživanja radio zato jer smatra da će se ubrzo u nas morati početi s intenzivnim suzbijanjem te infekcije, a u tome dijagnostika ima presudno značenje. Točnost te pretpostavke potvrđena je neposredno poslije rata, kada se veterinarska služba morala svim svojim snagama baciti na suzbijanje te opasne zoonoze. Rad na Zavodu za nauku o zarazama uz profesora S. Plasaja pomogao je akademiku Oklješi da se detaljnije upozna s veterinarskom mikrobiologijom i epizootiologijom, što je imalo utjecaja na njegova opredjeljenja pri odabiru područja i metoda rada u veterinarskom porodiljstvu, a napose pri proučavanju etiologije i suzbijanja bolesti vimena.

U razdoblju svoga znanstvenog i nastavnčkog rada, na Bujatričkoj klinici, a kasnije na Klinici za porodiljstvo, akademik Oklješa se sreće s novom veterinarskom djelatnošću, veterinarskom obstetricijom, koju je trebalo u nas detaljno proučiti i osuvremeniti za nastavu. U tome radu on proučava fiziologiju, etiologiju, patogenezu i mogućnosti suvremenog liječenja nekoliko puerperalnih bolesti goveda i ovladava svim obstetričkim beskrvnim i operativnim metodama. U to vrijeme boravio

je akademik Oklješa i u inozemstvu na klinikama za porodiljstvo u Münchenu, Leipzigu, Berlinu i Beču, kako bi uspostavio suradnju s tim uglednim školama i upoznao se s njihovim metodama rada. Iz područja veterinarskog porodiljstva izdaje akademik Oklješa i tri udžbenika od kojih posebno treba istaći posljednji, njegovu knjigu »Porodiljstvo domaćih životinja« iz godine 1957. Ta je knjiga jedna od najvrednijih iz područja veterinarske medicine koje su bile izdane u nas. Lijep hrvatsko-srpski jezik krasi stručno štivo te knjige i čini ju lako čitkom i blistavo jasnom. Niz citata vlastitih iskustava i rezultata vlastitih istraživanja mnogih naših stručnjaka i suradnika koji su se okupili oko akademika Oklješe čine ovu knjigu originalnom i stvarno našom. Tim djelom akademik Oklješa je postavio naše veterinarsko porodiljstvo na znanstvene osnove.

Fiziologija i patologija reprodukcije domaćih životinja, a napose patologija reprodukcije goveda, još je jedno znanstveno područje kojemu je akademik Oklješa posvetio više godina svoga upornog znanstvenog rada. U vrijeme kada je on oblikovao nastavni predmet Porodiljstvo, nije se u nas gotovo ništa znalo o značaju jalovosti domaćih životinja, niti se radilo o njenom suzbijanju. U to vrijeme veterinarska ginekologija je bila u razvoju, tako da se samo u stočarski najnaprednijim zemljama intenzivnije radilo na njenom razvoju, zbog značaja jalovosti za ekonomičnost intenzivne stočarske proizvodnje. Akademik Oklješa već godine 1934. započinje s prvim istraživanjima s tog područja i sva stečena iskustva odmah unosi u nastavu. Izučava metode ginekološkog pregleda domaćih životinja, pregleda s obzirom na gravidnost, a posebnu pažnju posvećuje izučavanju uzroka jalovosti, njegovu liječenju i suzbijanju. Sistematskim pregledima krava s obzirom na jalovost on prvi u Jugoslaviji utvrđuje goveđu spolnu trihomonijazu kao uzrok pobačaja, piometre i endometritisa u krava, o čemu izvještava stručnu javnost godine 1936 (zajedno s M. Rajčevićem). U tom izvještaju oni manje pišu o značaju svoga otkrića a više o značaju bolesti koju su utvrdili. Oni detaljno opisuju kliničku sliku trihomonijaze, njenu dijagnostiku, upozoravaju na opasnost od te infekcije za skupocjena rasplodna stada, te detaljno objašnjavaju metode liječenja i suzbijanja te infekcije. Tek godine 1939. u napisu povodom 20. godišnjice Veterinarskog fakulteta prof. dr. Lovro Bosnić piše među ostalim: »Posebno treba upisati u zasluge ovih klinika — govoreći o Bujatričkoj i Porodiljskoj klinici — prvo ustanovljenje trihomonijaze genitalnih organa kod naših goveda i traženje njezine raširenosti u državi.«

Pravo značenje ovoga otkrića trihomonijaze uočeno je tek nakon oslobođenja, kada su se na smanjenom stočnom fondu uočile štete od manje proizvodnje mesa i mlijeka zbog jalovosti krava. Tada su i sugestije akademika Oklješe u pogledu potreba suzbijanja te bolesti bile

shvaćene i prihvaćene. Na Klinici za porodiljstvo intenzivira se i rad na izvođenju umjetnog osjemenjivanja goveda, koji je akademik Oklješa tiho započeo još za vrijeme rata. To omogućava osnivanje prvog centra za umjetno osjemenjivanje goveda u SR Hrvatskoj na Klinici za porodiljstvo. U to vrijeme su na klinici bile uspješno osjemenjene u prvo vrijeme samo krave liječene zbog trihomonijaze, a kasnije i velik broj zdravih krava iz okolice Zagreba. Odmah nakon oslobođenja na Klinici za porodiljstvo pod vodstvom akademika Oklješe počinje raditi i Odjel za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje Saveznog veterinarskog instituta u Zagrebu. To omogućava B. Oklješi da s novim suradnicima započne veliku akciju suzbijanja jalovosti goveda, napose trihomonijaze, na društvenim dobrima i seoskim gospodarstvima.

U radu na suzbijanju trihomonijaze akademik Oklješa je uočio da bez sudjelovanja cijelog veterinarstva neće lako suzbiti ovu spolnu zarazu. Zato on već godine 1946. putuje sa svojim suradnicima po Hrvatskoj i održava prve tečajeve za suzbijanje jalovosti i trihomonijaze. Onda pa do danas ta je aktivnost klinike znatno pomogla suzbijanju te bolesti a kasnije i uvođenju i širenju umjetnog osjemenjivanja, najprije kao higijenske a kasnije kao zootehničke metode. Te tečajeve do danas je pohađalo više stotina veterinara.

Intenzivan i uspješan rad na izučavanju uzroka jalovosti i njegovu suzbijanju akademik Oklješa postepeno predaje svojim mlađim suradnicima, a sam se posvećuje, ponovno svim svojim snagama, novom istraživačkom području na kome radi s najviše ljubavi i entuzijazma. To novo područje znanstvenog rada jest izučavanje značaja, etiologije i proširenosti bolesti vimena, a napose zaraznog presušenja vimena.

Prva istraživanja etiologije upala vimena započeo je akademik Oklješa u zajednici sa Zavodom za zarazne bolesti. Kasnije osniva na Saveznom institutu za veterinarska istraživanja laboratorij za mastitis, što mu omogućava da sa suradnicima iz tog laboratorija započne obimna istraživanja na terenu, posebno na društvenim dobrima. Godine 1951 (s M. Kovačevićem) objavljuje akademik Oklješa rad o zaraznom presušenju vimena, u kojemu detaljno opisuje kliničku sliku te bolesti, sve kliničke i laboratorijske dijagnostičke metode, kao i metode liječenja i suzbijanja te bolesti. Taj rad znatno je pridonio pojačanoj aktivnosti struke na suzbijanju bolesti vimena u cijeloj našoj zemlji. Međutim, to je bio za akademika Oklješu tek početak. Sa suradnicima on obilazi većinu društvenih dobara u SRH i najznačajnija dobra u SR Sloveniji i SR BiH ispitujući proširenost zaraznog presušenja vimena na njima. Godine 1954 (s M. Kovačevićem i J. Batisom) objavljuje B. Oklješa rezultate pregleda 3298 krava sa 66 dobara iz tri naše republike. Samo u tim istraživanjima izvršeno je pored kliničkog pregleda svih životinja 13 100 bakterioloških i citoloških pregleda uzoraka mlijeka.

Svi su ti rezultati sabrani i blistavo jasno prikazani na svega 18 stranica teksta. Rezultati toga rada jasno govore o stanju zdravlja goveđeg vimena na govedarskim objektima društvenog sektora, ukazuju na veliku proširenost i štete od zaraznog presušenja vimena. To vrijedno djelo bilo je i nagrađeno nagradom E. Podaubskog kao najkvalitetniji znanstveni rad objavljen godine 1954. u našoj znanstvenoj literaturi.

Rad na izučavanju bolesti vimena nastavlja akademik Oklješa sa svojim suradnicima izučavanjem otpornosti i dispozicije vimena prema infekciji, te nastavlja niz radova u kojima ispituje mogućnost što uspješnijeg liječenja mastitisa. U svim tim radovima on uvijek iznova naglašava složenost nastajanja mastitisa, ukazuje na čimbenike koji slabe otpornost mliječne žlijezde prema infekciji, kao i na faktore koji stvaraju dispoziciju za nastajanje infekcije. Svi ti radovi, jednostavnošću iznošenja i stalnim ukazivanjem na ono što u budućnosti još treba izučiti, bili su poticaj drugima za rad na tome području. Tako se je u nas odjednom našao niz mladih stručnjaka koji sve više rade na tom području veterinarske medicine, nastavljajući rad akademika Oklješe.

Kao što je svoja iskustva iz suzbijanja jalovosti prenosio na praktičke veterinare na tečajevima, predavanjima i sastancima, tako akademik Oklješa primjenjuje sve te mogućnosti da bi i praktičkim veterinarima i stočarima ukazao na štete koje upale vimena nanose proizvodnji i preradi mlijeka, kao i da bi ih upoznao sa suvremenim mogućnostima liječenja i suzbijanja zaraznog presušenja vimena i ostalih bolesti vimena. Njegova želja i upornost činili su ga pravim znanstvenikom, a nastojanje da svoje znanje odmah prenese u praksu činilo ga je pravim nastavnikom.

U svojoj nastavničkoj djelatnosti na fakultetu pored predavanja iz veterinarske obstetricije, fiziologije i patologije razmnažanja domaćih životinja, umjetnog osjemenjivanja, bolesti vimena i bolesti mladunčadi, a što sve mi najčešće nazivamo zajedničkim imenom porodiljstvo domaćih životinja, akademik Oklješa je od godine 1938. do 1942. predavao na Veterinarskom fakultetu i predmet Specijalna patologija i terapija preživača, svinja i peradi. Za to vrijeme pored predstojničke dužnosti na Klinici za porodiljstvo vršio je i dužnost predstojnika Bujatričke klinike.

Od godine 1945. do 1950. bio je akademik Oklješa honorarni nastavnik predmeta Veterinarstvo sa zoohigijenom na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Predavanja akademika Oklješe uvijek su bila jednostavna, jasna i koncizna, oslobođena retorike i fraza, a puna znanstvene istine. Kao nastavnik puno je pažnje posvećivao udžbenicima za studente veteri-

narske medicine a praktičke veterinare je obavještavao o aktualnostima u veterinarskoj medicini u časopisima društva veterinara, na kongresima i u posebnim publikacijama za veterinare.

Od godine 1936. do god. 1941. te od god. 1945. do umirovljenja akademik Oklješa je bio član uređivačkog odbora Veterinarskog arhiva, znanstvenog časopisa Veterinarskog fakulteta u Zagrebu.

U školskoj godini 1946/47. bio je akademik Oklješa dekan Veterinarskog fakulteta, a u škol. godini 1947/48. prodekan. Dvije godine bio član Savjeta fakulteta a pet godina član Uprave i Savjeta Instituta za zootehniku i higijenu te član Naučnog vijeća Instituta za fiziologiju i patologiju animalne proizvodnje Veterinarskog fakulteta u Zagrebu.

Dugo godina akademik Oklješa bio je član Komisije za izgradnju Veterinarskog fakulteta u Heinzelovoj ulici, a od godine 1950. do 1959. dakle do završetka gradnje, bio je predsjednik Građevnog odbora Veterinarskog fakulteta. Zahvaljujući upornosti u radu ovih komisija i odbora, posebno upornosti akademika Oklješe i njegovoj suradnji s prof. Z. Vrkljanom, završena je godine 1959. gradnja tada jednog od najljepših i najsuvremenijih veterinarskih fakulteta u Evropi.

Posebno je značajan i rad akademika Oklješe u Društvu veterinara i vet. tehničara Jugoslavije. Najaktivniji je bio u radu Sekcije za porodiljstvo, sterilitet i umjetno osjemenjivanje, kojoj je bio i predsjednik od godine 1953. do 1955. U to vrijeme bila je to najbrojnija i najaktivnija sekcija Društva, koja je organizirala niz stručnih predavanja i sastanaka i imala znatan utjecaj na uspješnost suzbijanja jalovosti goveda i uvođenja umjetnog osjemenjivanja goveda u SR Hrvatskoj. U svojstvu predsjednika te sekcije organizirao je akademik Oklješa Vijećanje veterinarskih ginekologa u Sarajevu godine 1955. On je bio i jedan od organizatora Savjetovanja o problemima mastitisa kod krava, održanog u Saveznoj privrednoj komori u Beogradu godine 1964. Jedno i drugo vijećanje bili su podsticaj za kasnije redovno održavanje kongresa za reprodukciju i kongresa za bolesti vimena, koje od tada organizira Društvo veterinara i vet. tehničara.

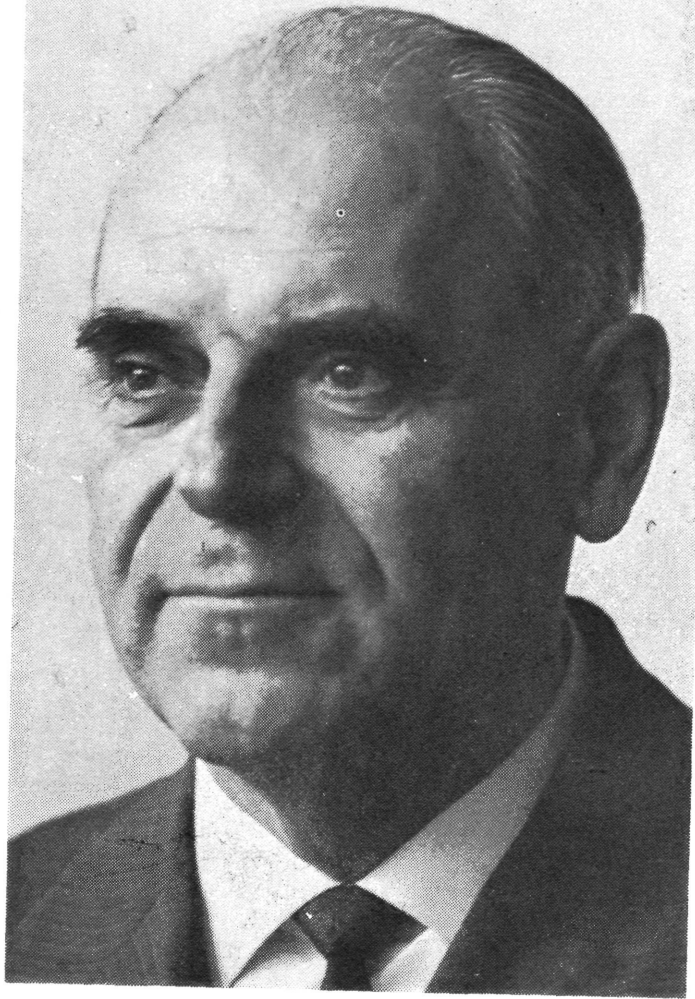
Od osnivanja referatnog časopisa Veterinarstvo godine 1949. bio je akademik Oklješa jedan od njegovih najredovitijih suradnika. U tom je časopisu on objavio više od 2000 referata i time znatno pomogao informiranje veterinara o razvoju veterinarske znanosti u svijetu. Pisanje referata bio je najmiliji posao akademika Oklješe posljednjih godina života, kada se je zbog bolesti i u mirovini morao odreći drugih aktivnosti. Svaki njegov referat bio je jednostavan i koncizan a dao je potpuni uvid u izvorno djelo.

Ovako intenzivan znanstveni, nastavnički, stručni i društveni rad nije ostao nezapažen, iako ga akademik Oklješa nije nikada isticao. Godine 1949. dodijeljena mu je nagrada za rad na Zagrebačkom sveučilištu

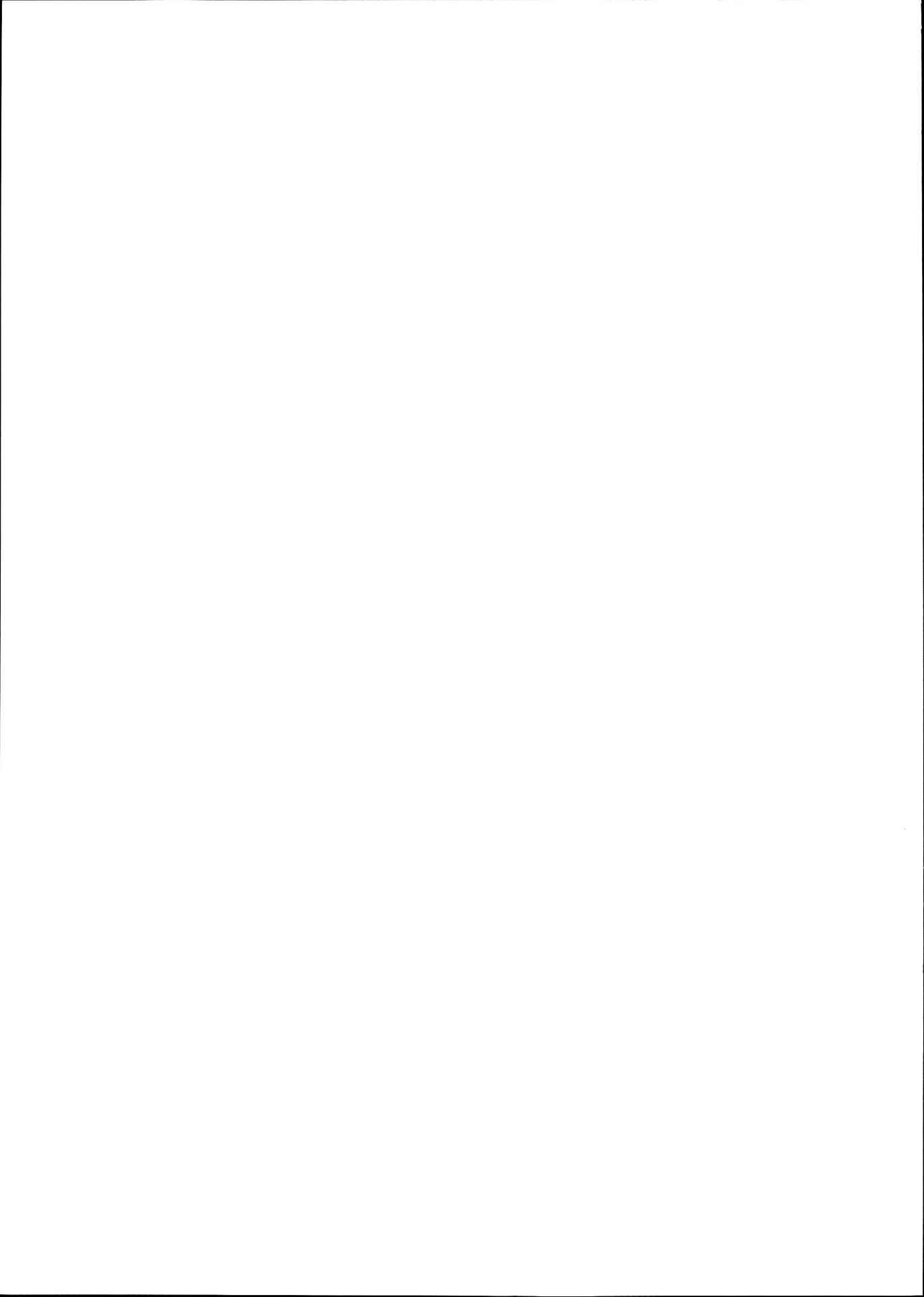
a godine 1969. Orden zasluga za narod sa srebrnim zracima. Godine 1971. dodijeljena je akademiku Oklješi i Republička nagrada za životno djelo. Od Društva veterinarara i vet. tehničara Jugoslavije dobio je niz priznanja, a među njima i zlatnu plaketu za razvoj umjetnog osjemenjivanja prigodom proslave 20. godišnjice umjetnog osjemenjivanja u SRH. Sekcija za matitis Društva veterinarara i vet. tehničara Hrvatske, koja je bila osnovana nakon njegova umirovljenja, imenovala ga je svojim počasnim predsjednikom.

Godine 1982. Akademija znanosti i umjetnosti Bosne i Hercegovine proglašava akademika Oklješu svojim počasnim članom.

Na kraju bih još naglasio da je u vrijeme akademika Oklješe njegova Klinika za porodiljstvo uvijek bila mjesto okupljanja studenata i veterinarara željnih znanja. Od dvadesetak veterinarara koji su doktorirali kod akademika Oklješe osam su sveučilišni profesori na tri naša veterinarska fakulteta a dvojica su akademici. Svi ostali nastavili su znanstveno raditi i danas su uvaženi stručnjaci. Ipak, još je veća zasluga akademika Oklješe u tome što danas svaki terenski veterinar vrši umjetno osjemenjivanje, suzbija jalovost, a u posljednje vrijeme dužan je i po zakonu o suzbijanju stočnih zaraznih bolesti otkrivati i suzbijati zarazno presušenje vimena. Malo je struka koje se mogu pohvaliti da su s puno povjerenje prihvatile i uspješno provode sugestije svojih znanstvenih radnika. Naše veterinarstvo je to činilo i uvijek tražilo sugestije i pomoć akademika Oklješe, a on je uvijek bio spreman da se odazove.

Popis radova Božidara Oklješe

1. Dezinficijens Kaporit (sa S. Plasajem). Jug. vet. glasnik 9, 122—126 i 349—351, 1929.
2. Stafilokokoza golubova (sa S. Plasajem). Jug. vet. glasnik 10, 25—28, 1930.
3. Bact. pyosepticum kod svinjčeta (sa S. Plasajem). Jug. vet. glasnik 10, 191—195, 1930.
4. »R« disocijacija kolonija Bacterii pyoseptici (sa S. Plasajem). Jug. vet. glasnik 10, 301—302, 1930.
5. Tvorba sumporovodika kod uzročnika sakagije (sa S. Plasajem). Jug. vet. glasnik 11, 49—50, 1931.
6. Usporedno ispitivanje baktericidnosti i stalnosti nekih klorovih dezinficijensa, doktorska disertacija, Zagreb, 1930. Vet. arhiv 2, 147—172, 1932.
7. O apsolutnoj sterilnosti injekcionih štrcaljki i igala (sa S. Plasajem). Jug. vet. glasnik 12, 81—84, 1932.
8. Prilog poznavanju Bangove infekcije goveda u okolici Zagreba. Jug. vet. glasnik 13, 111—114, 1933.
9. Brza serumska metoda aglutinacije za ustanovljenje Bangove infekcije kod goveda. Jug. vet. glasnik 13, 160—163, 1933.
10. Tok bolesti i operacija krava sa perinealnom hernijom nastalom iza prolapsusa vagine i vaginitisa (sa O. Kesterom) Jug. vet. glasnik 13, 302—303, 1933.
11. O veličini i težini kravljih ovarija. Vet. arhiv 4, 264—280, 1934.
12. Terapija puerperalne pareze kalcijem. Jug. vet. glasnik 14, 537—547, 1934.
13. Trihomonijaza, zaraza govedih genitalija u Jugoslaviji (s M. Rajčevićem). Vet. arhiv 6, 1—30, 1936.
14. Ustanovljavanje rane gravidnosti velikih domaćih životinja metodom vaginalnog pretraživanja. Jug. vet. glasnik 16, 302—311, 1936.
15. Prinos liječenju goveđe distomatoze (metiljavosti) smanjenom dozom Distola za 33% (s M. Rajčevićem i F. Giričekom). Jug. vet. glasnik 16, 520—524, 1936.
16. Prva pomoć kod upala vimena (sa I. Tomašecom). Zagreb, 14 str., 1936.
17. O konjunktivalnoj alergičnoj reakciji kod Bangove infekcije goveda po van der Hoedenu (sa I. Tomašecom). Vet. arhiv 7, 317—328, 1937.
18. Hormoni seksualnih endokrilnih žlijezda i njihova primjena u terapiji. Jug. vet. glasnik 17, 217—226, 1937.
19. Praktične demonstracije iz porodiljstva. Jug. vet. glasnik 17, 284—286, 1937.
20. Prinos o proširenju goveđe genitalne trihomonijaze u Savskoj banovini (sa I. Sedlar). Jug. vet. glasnik 17, 479—484, 1937.
21. Metiljavost. Uzroci, slika i liječenje. Gospodarska sloga, Zagreb, 16 str., 1937.
22. Ispitivanja valjanosti metode sprečavanja i liječenja goveđe bruceloze otopinom karbolne kiseline (s M. Rajčevićem). Vet. arhiv 8, 328—348, 1938.
23. Uterinum »Orasthin« u veterinarskom porodiljstvu. Jug. vet. glasnik 18, 382—388, 1938.
24. Prilog intrakutalnoj reakciji za ustanovljenje Bangove infekcije (s I. Tomašecom). Vet. arhiv 9, 309—330, 1939.

25. O ulozi hipokalcemije kod puerperalne pareze. Vet. arhiv 9, 603—617, 1939.
26. Kakvo je danas stanovište prema terapiji uterusa ispiranjem u prvim danima puerperija? Jug. vet. glasnik 19, 115—120, 1939.
27. Pokušaji sprečavanja i liječenja goveđe bruceloze streptazolom (s M. Rajčevićem). Vet. arhiv 10, 285—296, 1940.
28. Ovariotomija kod kobilica. Vet. arhiv 10, 517—537, 1940.
29. Otpornost goveđeg genitalnog trihomonasa prema nekim uteruskim dezinficijensima (s R. Zaplatićem). Vet. arhiv 11, 549—558, 1941.
30. Bolesti vimena, 87 str., Zagreb, 1942.
31. Porodiljstvo. Skripta, 327 str. Zagreb, 1944.
32. Emil Pribil: Porodiljstvo domaćih životinja. Zagreb, 1947. Nakladni zavod Hrvatske, 365 str. (prijevod i nadopuna, sa Z. Grubanov).
33. O problemima jalovosti kod nas (sa V. Penavinom). Jug. vet. glasnik 2, 6—25, 1948.
34. O rađanju domaćih životinja. Poljoprivredni kalendar, 161—165, Zagreb, 1948.
35. Koitalne infekcije goveda. Vet. glasnik 3, 1—13, 1949.
36. Streptococcus agalactiae kod koza (s. M. Milunovićem i J. Pelicarićem). Vet. arhiv 21, 389—398, 1951.
37. Zarazno presušenje vimena kod krava muzara (s M. Kovačevićem). Vet. glasnik 5, 681—711, 1951.
38. Podaci o uspješnosti liječenja jalovih krava i junica (sa Z. Setinskim). Vet. arhiv 22, 381—412, 1952.
39. Liječenje zaraznog presušenja vimena penicilinom (s M. Kovačevićem i N. Nikšićem). Vet. glasnik 7, 577—585, i 641—647, 1953.
40. Naša iskustva kod liječenja upala vimena penicilinom i udolakom (sa S. Rižnarom), Zbornik I. kongresa veterinarara FNRJ, 632—639, Zagreb, 1954.
41. Porodiljstvo (s V. Penavinom, J. Pelicarićem, N. Nikšićem, i B. Šimunićem). Veterinarski priručnik, 921—968, Zagreb, 1953.
42. O proširenosti zaraznog presušenja vimena kod krava u Jugoslaviji (s M. Kovačevićem i J. Batisom). Vet. arhiv 24, 243—261, 1954.
43. Zarazno presušenje vimena krava muzara. Stočarstvo 8, 365—376, 1954.
44. Zarazna agalacija kod koza i ovaca. Vet. glasnik 9, 660—672, 1955.
45. Upala vimena. Mljekarstvo 5, 101—104, 1955.
46. O problemu mastitisa u Jugoslaviji. Veterinaria 5, 330—334, 1956.
47. Laktacija kod ždrebadi (s M. Hajsigom). Vet. glasnik 10, 89—90, 1956.
48. Upala vimena kod goveda. Stručni klub studenata veterinarske medicine, 57 str., Zagreb, 1956.
49. Hormonska terapija u veterinarskoj ginekologiji. Aktualni problemi veterinarske terapije i profilakse 1, 7—33, 1957.
50. Zarazno presušenje vimena krava muzara. Aktualni problemi veterinarske terapije i profilakse 1, 65—73, 1957.
51. Suvremena terapija mastitisa. Aktualni problemi veterinarske terapije i profilakse 1, 85—95, 1957.
52. Porodiljstvo domaćih životinja. Poljoprivredni nakladni zavod, 684 str., Zagreb, 1957.

53. Bolesti mliječne žlijezde i produkcija mlijeka. Zbornik II. kongresa veterinarara FNRJ, 170—177, Beograd, 1959.
54. Naša iskustva kod liječenja goveđeg mastitisa nekim antibioticima (sa Z. Radmanom i S. Rižnarom). Zbornik II. kongresa veterinarara FNRJ, 280—283, Beograd, 1959.
55. Rezultati suzbijanja zaraznog presušnja vimena na nekim državnim doborima (s M. Milunovićem, M. Kopljarom, A. Lajošem). Bilten Vetserum 8, 1—13, 1960.
56. Ekonomske štete u proizvodnji mlijeka uzrokovane od kroničnih kataraličnih mastitisa (sa A. Rakom, M. Jakovcem, M. Milunovićem, N. Orličem i K. Mikulcem). Stočarstvo 15, 1—14, 1961.
57. Bolesti vimena. Priručnik za veterinare, str. 310—354, Zagreb, 1961.
58. Varijabilnost prijemljivosti goveđeg vimena za infekciju sa *Sc. agalactiae*. (s M. Kopljarom, F. Dumanovskym i M. Milunovićem). Vet. arhiv 32, 103—109, 1962.
59. Liječenje kroničnih kataraličnih mastitisa i njegovi efekti u proizvodnji mlijeka (s A. Rakom, M. Jakovcem, S. Mikulcom, M. Milunovićem, N. Orličkom). Vet. arhiv 32, 242—246, 1962.
60. Mastitiden als wirtschaftlichen Problem in der Rinderzucht. (s A. Rakom i M. Jakovcem). Züchtungskunde 34, 367—374, 1962.
61. Ekonomske štete uzrokovane kroničnim kataraličnim mastitisima zbog isključenja neekonomičnih krava iz uzgoja (s M. Jakovcem, A. Rakom, M. Milunovićem, K. Mikulcom i N. Orličkom). Stočarstvo 16, 29—35, 1962.
62. Suzbijanje kroničnih kataraličnih mastitisa u govečeta. Savjetovanje o problemima mastitisa u Saveznoj privrednoj komori, Beograd, 1964.
63. Suzbijanje kroničnih kataraličnih mastitisa u govečeta. Vet. glasnik 18, 955—970, 1964.
64. Doc. dr. Zvonimir Setinski. Nekrolog. Vet. arhiv 34, 109—111, 1964.
65. Odnos mliječnosti i prijemljivosti goveđeg vimena za infekciju sa *Sc. agalactiae* (s M. Kopljarom i M. Svibenom). Vet. arhiv 37, 167—192, 1967.
66. U povodu dvadesete godišnjice umjetnog osjemenjivanja goveda u SR Hrvatskoj. Vetserum 17, 183—185, 1969.
67. Fiziologija i patologija reprodukcije svinja (sa S. Rižnarom i M. Herakom). Svinjogojstvo, II dio Skripta. 672—791, Zagreb, 1969.
68. Izgradnja Veterinarskog fakulteta u Zagrebu (sa Z. Vrkljanom). 50 godina Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, 143—178, 1969.
69. Klinika za porodiljstvo, sterilitet i umjetno osjemenjivanje. 50 godina Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, 597—634, 1969.
70. Zavod i klinika za fiziologiju i patologiju razmnažanja s porodiljstvom. Spomenica Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1919—1959, 72—77, 1969.
71. Dvadeset godina rada Sekcije za reprodukciju domaćih životinja Društva veterinarara i veterinarskih tehničara SR Hrvatske (1952—1972) (sa R. Šicom, B. Šimunićem, M. Herakom i J. Kuceljom). Vet. stanica 3, 22—25, 1972.
72. Prof. Mile Rajčević (1878—1941), Zaslužni veterinari Hrvatske, 63—66, Zagreb, 1976.
73. Doc. dr. Zvonimir Setinski (1909—1963), Zaslužni veterinari Hrvatske, 147—149, Zagreb, 1976.

SPOMENICA PREMINULIM AKADEMICIMA

BOŽIDAR OKLJEŠA

1903 — 1983

IZDAVAČ:

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI, ZAGREB

ZA IZDAVAČA:

HRVOJE POŽAR

TEHNIČKI UREDNIK:

ŽELJKO ZLATIĆ

LEKTOR:

MIRKO PETI

KOREKTOR:

ŽELJKO ZLATIĆ

STROJOSLAGAR:

IVANKA PERIŠA

METEUR:

BORIS UVODIĆ

TISKANJE DOVRSENO U STUDENOM 1985.

NAKLADA 400 PRIMJERAKA

TISAK:

»MLADOST« OOUR Tiskara, Gundulićeva 24, Zagreb

